

Ennek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenkilencedik évfolyam.

22. szám.

Debrecen, 1929 június 1.

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Vestis talaris.

Akik láttuk, azt hiszem, mind kedvtelve nézegettük az egyik egyházi lapunk legközelebbi számában a magyar protestáns egyházak speyeri küldöttségének a nevezetes Gedächtaisskirche előtt készült csoportképét. Keresve sem igen lehetett volna összeválogatni pompásabb és jellegzetesebb magyar arcképgyűjteményt. Végtelen pusztáknak és végtelen szenvedésekkel teljes történelemnek melancholiája van ez arcokra írva. Egyiken sincsen fotografus elé való mosoly. De nincsen valami lágy, eltörődött panaszkodás sem. Úgy néznek, ahogy csak a magyar ember tud szembenézni az ezeréves sorssal, nyugodtan, keményen, póz és illúziók nélkül. Tekintetükben valahogyan összeötvöződik a volgamenti lovasé és a Mohács-utáni idők prédikátoré. „Ha Isten velünk, kiesőda ellenünk!” — Lehetetlen, hogy ebből a komoly német lelkek meg ne éreztek volna valamit.

Hanem hát — a képen nézelődve, egyszer csak a legnagyobb meghiátsággal közben megszólal bennünk az *advocatus diaboli*: Hiszen nagyon pompás egy arcképcsarnok ez —, de nézd meg csak a te kálvinista véreiden azt a sokat emlegetett és büszkén dícsért palástos „papi dísz!” Vajjon az is ugyanazt a benyomást tehetette a komoly német szemlélőkre, amelyet az arcok maguk? Milyen sután és félszegen áll az a palást még a legjobb természetűeken is, szabadon hagyván a hűvös idő okából alája vett „überziehert”. Bizony, még a református küldöttség nagynevű vezérének daliás alakján is így állana, hogyha ott nem feszülne alatta az egységes stílust megszabó és biztosító zsinóros tóga. És még őt is önkéntelenül összehasonlítgatni kezdi az ember — persze, csak ruha dolgában — a jobbról és balról mellette álló két lutheránus atyafi fölelkipásztossal: hej, milyen remekül festene őrajta is a prédikatori öltözetnek, hiába, legeszményibb „Luther-kabát”! Ez nem volna ugyan „teljes püspöki dísz” (ahogyan a küldöttség egyik lelkes tagjának a pennája bicsaklott meg ismételtlen is a speyeri napokról szóló tudósításaiban!) — de volna

a vezéren is, a hadseregén is egy olyan pompás, egységes lelkészi díszöltözet, amely, ha kell, „domborít”, ha kell, „ápol és eltakar”, de mindenféle zavaró, stílusrontó benyomását a nagyon fontos külső megjelenésnek egyszerűsmindenkorra kizárja.

Tréfán kívül: érdemes volna egyszer, már csak egyre sűrűbbé váló külföldi érintkezéseinkre tekintettel is, komolyan foglalkozni a református lelkészi formaruhának máig megoldatlan kérdésével. Mert, úgy hallom, a megoldásra a jelenlegi Zsinat most lefolyt ülészsaka sem vállalkozott, hanem csak a tényleges állapotot — palást, süveg, hosszú fekete kabát — szentesítette. Pedig a vonatkozó törvényjavaslat eredeti szövegében volt egy szó, amely nekem nagyon tetszett: *a talar*. Tehát a *vestis talaris*: a bokáig érő egyszerű fekete köntös, amely a maga sokféle változatában (reverenda, tóga, „Luther-kabát”, „robe”, „gown” stb.) ősi hivatalos dísz nemesak a mindenféle felekezeti lelkészségeknél, hanem általában tekintélyes, megkülönböztetett komolysággal és tisztességgel egybekötött állású egyéneknek: egyetemi tanároknak, külföldi országokban bíráknak, ügyvédeknek is.

Kapcsolódjanak bár a magyar református lelkészi palásthöz akármilyen szép, patinás történelmi emlékek (amelyeket ugyan inkább csak sejtünk, mint ismerünk, mert a magyar református lelkészi öltözködés multja az egyik leghomályosabb, csodálatosképen senkit sem érdeklő pontja egyházhistóriánknak!): az bizonyos, hogy a palást *magában*, sőt még a süveg-gel együtt sem jelent megnyugtató megoldást. Egy mustármagnyi elfogulatlansággal a hagyományok legmakacsabb híve is be kell, hogy lássa: a palást a modern szabású férfiöltönyre rávéve és azt elől természetesen szabadon hagyva, valami egészen különös stílustalanság, helyesebben stílusrontás benyomását kelti. Még akkor is, hogyha az a modern szabású férfiöltöny *magában* véve a legkifogástalanabbul komoly és egységesen „szaloniasan” *fekele* (ez utóbbit természetesen az inggallérra, ing- és kézelőre már nem értve). Hát még aztán, mikor

a mind ritkábbá váló komoly színfekete redingote helyett a lenge zsakett, vagy épp zakkó-öltöny, csikos nadrág és nyakkendő, zöldes, kékes, szürkés árnyalású ősztavaszi vagy télikabát bosszantja a szemet és veri arcul a stílus-érzéklet, meg a jóízű legegység „bon sens“-át?! Az ember ilyenkor helyesel igazán zajosan Baksay Sándornak, aki — pedig már csak törölmetszett „magyar kálvinista“ volt — nem is egy ízben megírta, hogy a lutheránus atyafiaktól semmi egyebet nem irigyel, csak a — Luther-kabátot. Amit egyébként *egészen alaptalanul neveznek „Luther-kabátnak“*: mert a Zwingli meg a Kálvin arcképein éppen úgy látható (a kétágú fehér „mózesablak“ éppen nem tartozván a lényegéhez!) — és mert tulajdonképpen nem egyéb, mint az ősi, egyetemes „vestis talaris“-nak a protestantizmus minden felekezetében legjobban elterjedt és kedvelt, külföldi református testvéreinknél is mindenütt megtalálható igen szerencsés válfaja (amely természetesen formai kivitel dolgában országok és egyházak szerint igen nagy változatosságot mutat).

Ezzel szemben a palást valószínűleg a katolikus papi ornátusnak egy *mellékes* jelentőségű díszdarabjából, az úgynevezett *pluviálé*-ből fejlődött ki, illetőleg maradt vissza és máig földerítetlen módon lett — körülbelül az egész protestáns világon páratlanul — a magyar református lelkész megkülönböztető jelvényévé. A legősibb magyar református lelkészi arcképen, prémes-mentés s alatta (bizonyára) taláros Szegedi Kis Istvánén még hire-hamva sincs. Viselése egészen bizonyosan csak a későbbi századokban lett általánossá (a Harsányi-Sellyei-féle ismert gályarab-arcképeken tűnik föl legkorábban tudomásom szerint), de ekkor is sokáig csak a *kiegészítő és megkülönböztető jelvény* jellegével bírt, maradván a tulajdonképeni lelkészi főöltözet tovább is, egészen a legújabb időkig a reverenda, vagy tóga-szerű „vestis talaris“, amelyhez a nagyobb dísz és tekintély okából néha rókatorkos zsinóros mente járult.

A vestis talaris lassú kikopása magyar református lelkészi viseletünkben bizony nem öröndetes. De másfelől az is tiszta sor, hogy a *kötelező* visszahozása — talán olyan formában, amilyen az ORLE. által kezdeményezett „egységes református lelkészi díszöltözet“ — igen sok nehézséggel járna, különösen a mai viszonyok között. A lelkészségre menendő szegény fiatalembernek manapság igen sokszor még az egyszerű palást és süveg megszerzése is erejét meghaladó anyagi feladat. Pedig egy normális időtartamú lelkészi pálya alatt az ember, különösen nagyobb ekkleziákban, kéthárom palástot is elnyű. Vegyük most már ehhez a szintén nem elnyűhetetlen, gazdag zsinórzatú tógának tetemes költségeit! Azután: tóga és palást *együtt* egyébként is a legimpraktikusabb református lelkészi öltözködés. Külö-

nösen túlterhelt városi lelkészeknek, akiknek számára — a palást egyszerű nyakukba kanyarítása helyett — a tóga folytonos fel- és behúzatása, ki- és begombolgatása napjában többször is, nagyon alkalmatlan nyüggöt jelentene. És főként: a tóga, a maga mindent rejtő voltával igen kellemes ruhadarab nyáron, de télen, szűk volta miatt, igen nehezen lehet alája felöltözni. Viszont föléje venni az „überziéher“ vagy télikabátot: nem kisebb, sőt még jóval nagyobb stílusrontás, mint a palástnak alája venni.

Egy szó, mint száz: érdemes volna már egyszer komolyan foglalkozni ezzel a kérdéssel. A costume-történelem és az iparművészet bevonásával nem ártana kísérletképpen valami olyan református lelkészi egyenruhát tervezni, amely a palást történelmi méltóságát és hagyományos patináját egyesíteni tudná a *vestis talaris* egyetemes történelmi értékével és gyakorlati előnyeivel, valamint a magyarosság speciális szempontjaival. Laikus nézetem szerint nem volna lehetetlen a palástnak és a „Luther-kabátnak“ egy olyanforma, elől *csukott* kombinációja, amely mindkét viselet előnyeit szerencsésen egyesíthetné és ami fő: *egyellen*, könnyen kezelhető, télen-nyáron egyformán minden többi ruha fölött viselhető, aránylag olcsó darab volna és *nem kettő*. Ha sikerülne egy ilyen új „kreáció“: talán még a legnyakassabb magyar kálvinista atyánkfia sem látna benne „hithagyást“; lelkészi karunk nagy többsége pedig örömmel és föllelegezve üdvözlölné.

R. I.

Révész Imre lemondása.

Az egyházkerületi gyűlés elején nyomasztó hangulat lett úrrá az ősi falak közt. Mint mikor a család a legkedvesebb testvér betegágya körül imádkozik s a lélek bizvást repül az Egek Urához, de még sem tud szabadulni az aggodalomtól: hát ha nem tudunk jól imádkozni, hát ha a mi gyarlóságunk miatt tovább szenvedni kell a betegünknek.

A túlzottan aggodalmaskodókat igyekszünk megnyugtatni. Révész Imre csakugyan túlságba vitte a munkát és az idegei kimerültek. Ilyenkor nem szabad erőltetni a munkát és különösen óvakodni kell az olyan munkától, amelynek a végzését kedv nélkül, a kénytelenség robotolásával végzzük. A kedvtelenül végzett munka erőszakolása geometriai haladványként növeli a bajt és végül a legsúlyosabb tragédia okozója is lehet. Ellenben, ha idejében szabadulni lehet a munka fájdalmasan eső részétől, akkor hamarosan bekövetkezik a teljes helyreállítás. Nagyon kevés olyan, folyvást szellemi munkát végző ember van, aki az idegkimerülésnek ezen a keserves állapotán keresztül ne ment volna és amelyik idejében észrevette, hogy milyen munkától kell magát visszatartani, az mind gyorsan meggyógyult. Révész Imre is hamarosan egészséges lesz, ha nem mi rakjuk elébe a

munkát, hanem engedjük, hogy ő maga válassza ki azt a munkát, amit végeznie nem kellemetlen.

Ezért kell okvetlenül felmenteni az egyházkerületi főjegyzőségtől. Nekem az egyházi adminisztrációban foglalkozás mindig kellemes feladat volt s egyéb irányú szellemi munkával nem voltam olyan mértékben terhelve, mint Révész Imre, mégis 1921-ben — mikor az 1919-ben kezdődő három éven át az egyházkerületi jegyzői teendőket nagyobbára egyedül végeztem — kérnem kellett a világi főjegyzői tiszttől felmentésemet, mert nem lettem volna képes az elviselhetetlennek érzett teher tovább hordozására. Azóta lassan szépen felszaporodott az egyházi adminisztrációban végzett munkám, talán többre is, mint amennyi nyolc évvel ezelőtt volt és Istennek hála, nincs miatta semmi bajom. De *akkor* elpusztított volna, ha kéresem nem teljesül.

Nyugodjunk meg tehát abban, hogy Révész Imrét, mint egyházkerületi főjegyzőt el kell veszténünk. De ne aggódjunk amiatt, hogy egészen el kellene vészíteni az egyházkerületnek az ő páratlan erejű munkaerejét. Kevés idő múlva vígan és frissen fog végezni minden munkát.

Ő ugyan gavalléros gondolkodással a tanácsbírótság kivételével lemondott minden egyházkerületi megbízatásáról, abban a felfogásban, hogy a különböző megtisztelő megbízások a főjegyzői munkának elismeréséül is szólhatnak. Az egyházkerület bölcsessége azonban meg fogja találni a módot arra, hogy olyan munkakörben, amely nem okoz nehézséget, igénybe vegye kiváló képességeit. Révész Imre a miénk marad továbbra is, nélküle az egyházkerületet már el sem képzelhetjük. **K. B.**

Révész Imre lemondásával kapcsolatban vettük a következő levelet:

Kedves barátom! Révész Imre lemondását egyházkerületi főjegyzőségéről és egyéb tisztségeiről fájdalommal vettük tudomásul. Emberi és keresztyéni kötelességünk volt lemondásának elfogadása, mert senkit nem terhelhetünk feljebb, sem-hogy elviselhetné.

Azonban nézetem szerint zsinati és konventi tagságáról való lemondását nem szabad véglegesnek tekintenünk; sőt! Aki annyi és olyan értékes munkát végzett magyar református egyházunk életében s akire olyan talentumokat bízott az örökkévaló Isten, mint ő reá, azt egyházunk életéből teljesen elbocsátanunk nem szabad.

Mint konventi és zsinati jegyző; a zsinaton, mint a tudományügyi bizottság előadója: olyan értékes munkásnak bizonyult, hogy őt ezen munkaterekről — bizonyos lévén néhány hónap alatt gyökeres javulása — elbocsátanunk, ott nagytudását, hűségét, lelki képességeit nélkülöznünk bűn lenne az anyaszentegyház ellen. Ő nekünk feláldozta fiatal élete legértékesebb napjait s mi ezért adósai vagyunk: Fizetni nem tudunk mással, mint tisztességgel.

Magunkat tiszteljük vele meg, zsinatunk jelentőségét emeljük, ha lemondása után őt újra rendes zsinati taggá választjuk. Ez olyan hivatal,

hová bármikor behívható az állandó helyettese s így ez a tisztesség csak akkor lesz ténnyé, ha ő akarja.

Konventi tagságáról is dönthetnek hasonlóképen az atyák. Ennyi becülésünket megérdemli; s úgy érzem, hogy ezt nekem, aki vele sok tekintetben ellentétes theologiai és egyházjogi nézete-
ket vallok, kötelességem volt szóvá tenni.

Szívleljék meg, akiktől mindenképpen függenek.
1929 május 28.

Atyafiúi szeretettel,
tisztelő híved:
Görömbel Péter.

Andrássy Kálmán ünneplése.

A *buji* református egyház pünkösöd másodnapján délelőtt istentisztelet keretében, mintegy családi keretben, rendezett megemlékezést lelkészének 50 évet betöltött munkája eredményéről. Az egyháztanács ugyan emlékünnepelet óhajtott, megfelelő szélesebb alapon, lelkész azonban, tekintve a mai súlyos anyagi viszonyokat is, nem volt rávehető, csak az egyszerű megemlékezés formájára.

Istentisztelet végeztével közgyűléssé alakult a templomi közönség, midőn is Erdélyi Antal főgondnok megnyitván a közgyűlést, az egyháztanács vonatkozó határozatát olvassa fel Benkő György egyházi jegyző, főpontjaként kiemelve, hogy egyháztanács azzal óhajta jövőre nézve maradandóvá tenni e napot, hogy a reformáció 400 éves emlékére gyűjtött „Bethesda” betegápoló-alapot, mely a háború alatt már több ezer K értékű volt, de a nagy világegés ezt is ágyúfüstté változtatta, most lelkész nevére egyezer pengő átutalásával mintegy új életre hozza s kamatoztatja. Ezt a határozatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Főgondnok a presbiteri határozat indoklását is előterjesztvén, ebből a következő részletet helyén való lesz itt szóról-szóra leközölni: „Vajha minket is mindnyájunkat megszállt volna az Istennek Szentlelke, hogy méltóképpen tudnánk kifejezésre juttatni szeretetünket a mi szeretett nagytiszteletű lelkipásztorunk iránt, azért az érettünk s egyházunkért annyi sok viszonosság között, 50 éves önfeláldozó munkásságáért, melyről azokon a lelkijavakon kívül, melyek pénzértékben és számokban ki nem fejezhetők, igen sok szemmel látható és kézzelfogható eredmény tanúskodik, amelyek itt részletesen fel sem sorolhatók. Hanem azért egy pár nagyobb összeget, eredményt jónak látok itt megismertetni, különösen azokkal, akiknek nem állott módjukban arról közelebbről meggyőződést szerezni, vagy ezen időt a kezdettől nem is élték át.

50 évvel ezelőtt a nagytiszteletű úr idejövetelekor, egyházunknak a korhadtt, faszindelyes tetővel fedett torony és templomon kívül volt egy igazán ósdi, rozoga lelkészlakása és egy

rozoga istálló, itt, a templomkert helyén pedig egy ősdi tanítói lakás az akkor még egy iskolával és istállóval egy fedél alatt, szintén volt egy rozoga harangozó-lakás és a téhennek egy földalatti burgyá. Ennyiből állottak az összes egyházi épületek.

Ezen 50 év alatt pedig újonnan épült a torony és templomtető, nagyobb mérvű renoválással és berendezéssel együtt; új lelkész-lakás és melléképületei; két tanítói lakás, melléképületekkel, kéttantermű iskola, berendezéssel együtt, harangozó lakás és istálló, egy esordás ház és apaállat istálló, tanyasi kettős lakás, melléképületekkel, „Szeretetház” létesült szegények részére, új orgona.

Ingatlan szerzések: a lelkészi hivatal részére 42 hold, egyházi használatra 220 hold szántó és legelő s mindezen építkezések és földvételek anélkül, hogy akár az egyház, akár a hívek ehhez egy fillérrel is járultak volna, az építkezési fuvarekon kívül.

A főgondnok üdvözlő beszédéből érdemes közölni a következőket:

„Most, virágvasárnapján mult 50 éve annak, itt ezen a helyen mondta el első beköszönő beszédét, melynek alapigéje ez volt: „Nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát, mert isteni erő az.” Tehát már akkor, mintegy élete céljául tűzte ki maga elé, hogy Krisztussal fog élni és munkálkodni. Hogy ez úgy is volt, azt már előző beszédemben kis részben ismerttettem is, mert a mai élő emberek közül talán mondhatom, hogy nekem megadatott az, hogy ezen idő alatt, előbb 20 évig kissé távolról, majd azután a mai napig 30 éven át közelről, napirinden volt módomban megfigyelni, hogy olyan kitartó, önzetlen, áldozatkész és lelkiismeretes munkálkodáshoz bizony isteni erő kellett, mert anélkül, az ismert nehéz viszonyok között, olyan eredményeket, aminőkkel egyházunk dicsekedhet ugyan, de soha meg nem hálálhat, elérni nem is lehetett volna.

És szintén csak isteni erő kellett ahhoz is, hogy azért, mert egyházi életünkön kívül is, mint a községi óvoda és szövetkezeteknek is nem csak, hogy megteremtője, de annak mindig, míg az a szerencsétlen kommun korszak be nem következett, fáradhatlan, áldozatkész munkása is volt. És mégis mindezekért még a Golgota útját is kellett járnia, bizony mindezekhez isteni erő kellett!

Én pedig, mint aki azt a példaadó, önzetlen és lelkiismeretes munkásságát igyekeztem tőlem telhetőleg valami részben elsajátítani, nyugodt lelkiismerettel mondhatom ezt: Nem szégyenlem, hogy Andrassy Kálmán tanítványa vagyok, mert amit tőle tanultam, nyugodt lelkiismeretet és boldogságot ad. Én ezt hiszem és vallom is.”

A főgondnoki előadás után a 16 pontban egybeállított sorozatból kiemelendő a tantestület igen szíves üdvözlete, a népnevelés érdekében lelkész által kezdettől kifejtett igen ered-

ményes munkájáért, mely nevelésügyünket szinte országos mintaszerűvé emelte. Aztán főgondnok tudtán kívül Benkő György üdvözölte főgondnokot 25 éves főgondnoki, igazán odaadó, mintaszerű szorgalmáért, hűségéért, ritka kiképzéséért, mely szerint mindig a lelkeszi akarattal egy vonalon haladva, munkálta az egyház előhaladását.

Igen kedves volt még egy ifjú leány, Géczy Borbála megható köszönete egy szép cserepes virág kíséretében és egy kis népiskolás leány hasonló üdvözlete megfelelő virágcsokorral kifejezésre juttatva, mennyire szerette mindig lelkész a virágokat és a gyermekeket.

Általában az egész ünnep egyszerűségében mélyen megható, igazán családias, meleg szeretetben egybeolvadó volt s akik átélték, azokra nézve bizonyára áldó hatású is volt.

A protestántizmust védő nemzetközi szövetség speyeri emlékűnepe.

A lelkiismeret és vallásszabadság négyszáz év előtti proklamációjának emlékűnepe játszódott le pünkösd napján a németországi Speyerben. Több százezer protestáns sereglett egybe a földkerekség minden részéből, hogy hódoljon a hitvalló ősök emlékezetének. A magyar kiküldöttek *Baltazár Dezső* református és *Geduly Henrik* evangélikus püspök vezetésével, szombaton éjjel érkeztek. Vasárnap, pünkösd első napján, Pfalz templomaiban tizenöt lelkész az evangélikus Szövetség, tizenöt más lelkész pedig a Gusztáv Adolf Egyetel köréből tartott ünnepi istentiszteletet. A magyar protestántizmust az a páratlan megtiszteltetés érte, hogy az egykori birodalmi gyűlés emlékezetére emelt főtemplomban, tehát az egész világűnnep középpontjában, dr. *Baltazár Dezső*, a magyar református püspök prédikált németül.

Baltazár püspök prédikációja rendkívül mély hatással volt a jelenlevőkre. A két magyar püspök a hazai küldöttségekkel együtt vasárnap délután a wormszi Luther-emléket koszorúzta meg, a speyeri ünnep rendezősége pedig ünnepi történeti színjátékot mutatott be. Pünkösd hétfőjén két helyen volt ünnepi istentisztelet, amelyeken a mai Németország legkiválóbb egyházi szónokai: *Rendtorf*, *Hesselbacher*, *Richter* és *Stöckl* lelkészek végezték a szentszolgálatot. Délután Speyer főterén ünnepélyesen „kinyilvánították az evangéliumi lelkiismerethez való hűséget”. A reformáció megszületésének, a wittenbergi események történelmi jelentőségét dr. *Fahrenhorst*, a berlini egyetem nagy hírű professzora, *Luther* wormszi szereplését *Geissler* lipcsei lelkész és a speyeri vallástételt, mint az evangéliumi lelkiismeret diadalát-t, *Lindt* speyeri lelkész méltatta. Pünkösd hétfőjén este került sor az egyes nemzeti egyházak delegátusainak beszédeire. Részünkről *Geduly* Henrik, a magyarországi evangélikus egyetemes egyház rangidős püspöke mondott hatalmas beszédet.

Kedden délelőtt folyt le az ünnepi közgyűlés

ugyancsak a speyeri emlékezet-templomban s a hivatalos üdvözlések során a protestántizmus védelmére és előmozdítására alakult nemzetközi szövetség *egyetlen* szóvalaképpen *dr. Baltazár* Dezső püspök beszélt német nyelven.

Dr. Baltazár Dezső püspök beszéde után a többi világszövetség szónokája nyilatkozott. Az 1529-i eseményeket *Zscharnak* königsbergi egyetemi tanár ismertette. Délután a vendégek kirándulást tettek Dürcke fürdőhelyre és a limburgi várromhoz. Este pedig haza indultak.

Az egyházkerületi közgyűlés.

Egyházkerületünk tavaszi rendes közgyűlése május 29-én és 30-án volt. A tárgysorozat nem volt túlgazdag és a második nap délelőttjén már befejeződött a tanácskozás.

A közgyűlést *Baltazár* Dezső püspök imádsága nyitotta meg. *Horthy* István főgondnok töltötte be a világi elnöki széket, bár, mivel az utóbbi időben betegeskedett, attól lehetett tartani, hogy nem tud megjelenni. A beteg *Révész* Imre helyett a lelkeszi főjegyzői feladatokat *Maklár* Károly látta el, míg az ő helyére *Kolozsváry* Kiss László debreceni lelkipásztor helyettesített. Az előadói feladatokban *Fekete* Gyula lelkeszi, *Vásáry* István, *Rác* Albert és báró *Vay* László világi jegyzők, valamint *Vekerdy* Béla, a kollégiumi igazgatótanács jegyzője jártak el.

A közgyűlés megnyitása után *Török* Imre, mint legidősebb esperes üdvözölte Püspök urat abból az alkalomból, hogy a speyeri ünnepen újabb dicsőséget hozott a magyar református egyházra és kivált egyházkerületünkre. Azután *Szabolcska* Mihály szólott, aki tíz év óta most először foglalta el tanácsbírói székét és mondott néhány meleg szót azért, hogy az odaát töltött szomorú tíz esztendő alatt is meghagyták tanácsbírói tisztében.

A szavazatható küldöttség jelentette, hogy a két világi tanácsbírói tisztre *Tóth* István államtitkárt és *Boér* Elek közigazgatási bírót választották meg. Közülök csak *Tóth* István jelent meg, aki letette az esküt és lelkes szavakkal ajánlotta szolgálatait. De ismét új választásra lesz szükség, mert *Gál* Endrét egyházmegyei gondnokká választották, helyét tehát be kell tölteni. Valamint *Komoróczy* Iván helyett is kell zsinati képviselőt választani.

Révész Imre lemondásának bejelentésére került ezután sor, melyről lapunk más helyén szólunk. Itt csak annyit, hogy a *Maklár* szép határozati javaslata után Püspök úr külön is méltatta a *Révész* Imre nagy érdemeit és ecsetelte azt a nagy veszteséget, mely őt elsősorban éri e lemondás folytán.

Hódoló üdvözlést küldött a közgyűlés a Kormányzó úrhoz és tudomásul vette a mult gyűlésről küldött üdvözlést mondott köszönetet.

Nagyon becses és tanulságokkal teljes jelentést adott *Révész* Imre arról az egyházlátogatásról, amelyet mint püspökhelyettes *Mezőtúr*, *Karcag* és *Kisújszállás* egyházközségeiben teljesített.

Szokatlanul korán, már az első nap délelőttjén rákerült a sor a kollégiumi ügyek intézésére. Erre eddig talán még egyszer sem volt példa. De a kollégiumi ügyek közt sem volt nagyobb emóciót keltő. A tiszadadi ingatlanok volt haszonbérlelővel való peres helyzet foglalkoztatta ugyan az elméket, de hamarosan megnyugodtak abban, hogy ebben az eléggé kuszált ügyben nem lehet sem most határozni, sem a határozatot félesztendőre függőben tartani s ennek folytán felhatalmazta a közgyűlés az Elnökséget, hogy az egyházkerületi közgyűlés elé utólagosan teendő jelentés kötelezettségével, de jóváhagyástól nem feltételezeten, feltétlenül rendelkezessék a perek befejezhető tekintetében.

Ugyancsak megnyugodott a közgyűlés abban is, hogy az ősszel felvetett gazdasági reformjavaslatok felől most ne határozzon a közgyűlés, hanem mindenkinek előkészítésére egy bizottság küldessék ki. No, ennek a bizottságnak a dolgát sem kell irigyelni, mert igen nagy és igen komoly felelősséggel járó munka vár reá: helyreállítani a kollégium pénzügyi egyensúlyát. Bírálni könnyű, de megvalósulásra alkalmas tervet készíteni s olyat, mely eredménnyel járjon a mai nehéz helyzetben, nagyon nagy feladat.

Elbúcsúzott a közgyűlés a debreceni kollégium gimnáziumának nagyérdemű igazgatójától, *S. Szabó* Józseftől s megválasztotta az utódát. A tanári karban 18 szavazat közül 11-et *Vekerdy* Béla, 7-et pedig *Bessenyei* Lajos kapott. Az egyházkerületi közgyűlés az utóbbit választotta meg.

A második nap tanárválasztással kezdődött. A *S. Szabó* József távozásával megüresedett latin-magyar tanszékre a tanári kar első helyen *Kornya* Sándort, a második helyen *Lengyel* Lajost, harmadik helyen *Gacsályi* Gézát ajánlotta. A tanárválasztó küldöttségben, ahol az egyházkerületi küldöttek egyike nem jelent meg, a beadott 15 szavazatból 9-et kapott *Kornya* Sándor, 6-ot *Lengyel* Lajos és így *Kornya* Sándor választott meg. *Kornya* a debreceni tudományegyetemen végezte tanulmányait és itt az ifjúsági életben kitűnt már komoly és vezetésre alkalmas munkájával. Olaszországban hosszabb tanulmányutat is tett. Most a debreceni gimnáziumban helyettes tanár és internátusi felügyelő s a gimnáziumi cserkészcsapat parancsnoka. Jóravaló, sokat ígérő fiatalember.

Az iskolai ügyek elvégzése után különböző bizottsági jelentésekre került a sor, köztük legfontosabb az egyházkerületi pénzügyi bizottságé. Ezt *Kolozsváry* Kiss László terjesztette elő tőle már megszokott szabatossággal. Sajnos,

azonban maga a költségvetés nem olyan jó, mint az előadó: pár helyen szembeötlő deficit mutatkozik. Ennek azonban a zsinattartással járó sok költség az oka.

A Baltazár—Amerikai-alapítvány költségvetése 13 ezer pengő tiszta bevételről szól, de az alapítványi felügyelő azzal biztatta a közgyűlést, hogy valójában több is lesz vagy háromezer pengővel.

Különböző alapítványi, kölcsön, adásvételi és díjlevélügyek elintézése után a közgyűlés befejezte feladatait. Török Imre esperes köszönetet mondott az elnökségnek, az elnökség az előadónak, azután elénekelték a szép dicséretet: Dicséret, dicsőség... és a közgyűlésnek vége lett.

Az első nap délutánján bírósági tárgyalások voltak. Három tanácsban, egy a Püspök és Szomjas Gusztáv, egy a Főgondnok és Török Imre, egy Sípos József és Szarka Sándor elnökléte alatt. Összesen 16 ügyet intéztek el. Ezek közül a jármi tanító és a hódmezővásárhelyi kántor ügyében feloldották az ítéletet, a kemecsei tanító ügyében visszautasították a felebezést, a többi ügyekben helybenhagyták az egyházmegyei bíróság ítéletét.

Az első nap estélyén Püspök úr a közgyűlés tagjait és némely másokat is vendégül látta a kollégiumi konviktus egyik éttermében. Az ezen alkalmakkor szokásos köszöntők közül egyről, szokásunk ellenére, meg kell emlékeznünk. Horthy István egyházkerületi főgondnok mondta ezt a távozó Révész Imréről.

A gyűlés alkalmával úgy a hivatalos aktusoknál, mint a magánérinkezésben örömmel lehetett tapasztalni azt a teljes egyetértést, mely a kerületi elnökség iránti bizalomban, tiszteletben és ragaszkodásban minden téren nyilatkozik.

Az Országos Református Tanár-egyesület közgyűlése.

Hajdúböszörményben tartotta XXIII. közgyűlését a református középiskolai tanárok egyesülete folyó hó 21—22. napján. A tanárság mintegy 150 fővel jelent meg hagyományos találkozásán ezúttal a Hajdúság egyik történelmi levegőjű városában. Megjelentek a gyűlésen a különböző hatóságok, testületek képviselői is.

A szakosztályok értekezletein behatóan tárgyalták a túlterhelés kérdését, azokat a módokat, melyekkel az érvényben levő tanterv keretén belül mérsékelni lehetne a tanulók munkájának nehézségeit, továbbá a fizikai jelölésmódok egységesítésének kérdését, a tankönyvek ügyét. A közgyűlés előtt istentisztelet volt, melyben Almássy Márton vallástanár emelte áhitatos imádsággal a szíveket Istenhez. Ezt követte a Bocskay-szobor megkoszorúzása, amely alkalommal dr. Rácz Lajos alelnök tartott hazafias érzéstől hevített, szép gondolatokban gazdag beszédet. A közgyűlésen dr. Dóczi

Imre, az egyesület tiszleletövezte elnöke nagyszabású megnyitó beszédében a középiskola szellemi színvonalának kérdését fejtegette. Nem helyeselheti a kultuskormány álláspontját, hogy középiskolánk nevelésében nem annyira az irodalmi műveltség fontos, mint inkább a gyakorlati élet szempontjai. Ebben a középiskola és ezáltal a magyar középosztály szellemi színvonalának veszedelmét látja. Kimutatja, hogy az új iskolatípus, a reálgimnázium is, irodalmi és tudományos alapokon áll és nem gyakorlati iskola, csak hogy a klasszikus irodalom mellett a modern idegen nyelvű irodalom remekműveit teszi a képzés alapjává. Állást foglal a klasszikus nyelvek nagy nevelő hatásán alapuló humanisztikus gimnázium mellett s végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar tanárság minden erejével küzdeni fog a középiskola színvonalának leszállítása ellen a jövő magyar középosztály magasabb műveltsége érdekében.

Az üdvözlések során Karai Sándor debreceni kollégiumi igazgató az egyházkerület nevében köszöntötte a közgyűlést és fennkölt szavakban ünnepelte a magyar református tanárság történelmi szolgálatait. Ady Lajos tanker. kir. főigazgató a kormány üdvözlését tolmácsolta, kifejezésre juttatván, hogy a nemzeti és hazafias nevelés közös alapgondolata szétörhetetlen kapocs a kormány és a református tanárság között. Bartha László esperes az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye nevében, Németh József dr. az Országos Középiskolai Tanár-egyesület megbízásából, Benkő Géza dr., tiszti főügyész a vármegye részéről üdvözölték a közgyűlést, míg Dobó Sándor ig. tanító a tanítók egyesületének, Bakóczy Endre ref. lelkész pedig a hajdúböszörményi református egyháznak és a városnak üdvözlését tolmácsolta.

Azután Bessenyei Lajos dr., az egyesület al-elnöke tartotta meg nagyszabású felolvasását „Órater” címen a tanárok óránkénti előkészületének kérdéséről, vitéz Kőszegi Frigyes, a hajdúböszörményi Kálvineum igazgatója pedig a Kálvineum nevelési rendszerét fejtegette. Tárgyalták továbbá a főjegyzői, pénztári jelentéseket, a központi igazgatóság és választmány által fölterjesztett javaslatokat, végül a szakosztályok előterjesztéseit. A népes és tartalmas gyűlés az elnök s a vendéglátó egyház és város éltetésével ért véget.

A vendégek tiszteletére 21-én este a helybeli református egyház, másnap délben pedig a város rendezett disztrakomát.

Különfélék

Dr. Baltazár Dezső püspök úr május 27-én szűk családi körben ünnepelte házassága 30-ik évfordulóját. A kedves alkalommal kapcsolatban mi is kifejezzük jókívánatainkat, Isten gazdag áldását kérve szeretett püspök urunkra és kedves családjára.

Révész Imre szabadságon. Révész Imrének egészsége helyreállítása céljából a debreceni egy-

ház presbitériuma három hónapi szabadságot adott. Ezt az időt a várostól távol fogja eltölteni s már el is utazott Debrecenből. Természetesen ez alatt lapunk szerkesztésében sem vehet részt, miért is kérjük munkatársainkat, hogy a lapot érdeklő küldeményt az ő címére szeptemberig ne küldjenek. Bírnak azonban ígéretét, hogy szabadságideje alatt sem hagyja el kedves olvasóinkat és időnként küldeni fog lapunk számára írásokat, amelyeket mindenki várva-vár. Minden reménység meg van arra, hogy a három hónapos pihenés után teljesen helyreállt egészséggel és friss erővel fogja munkáját, egyebek közt lapunk körében is, teljesíteni.

S. Szabó József elbúcsúzott az egyházkerülettől és az egyházkerület is ötle. Úgy tudjuk, még lakni sem marad tovább Debrecenben, sőt az egyházkerület területén sem, — családi kapcsolatai miatt Cegléden fog megtelepedni. Debrecenből elköltözése nagy vesztesége a város egész kulturális életének, különösen a volt iskolatársak szövetségének, melyben éltető lélek volt. De mi most nem Debrecen, csak a kollégium szempontjából mérlegeljük az elvesztését. Dísz, büszkesége, kincse volt ő a kollégiumnak. Mint vallástanár utólérhetetlen. Mint igazgató a nagy elődök méltó utóda. Mint ember, a szelidség, szeretet, jóság megtestesülése. Előjárói, tanártársai, tanítványai s a kollégiummal bármi téren érintkezők egyaránt tisztelettel és önként fakadó szeretettel vették körül. Utódjának — bármily kiváló tanár — nagyon nehéz feladata lesz, hogy azt a megbecsülést és rokonszenvet, melyet Szabó József személye s azon át a kollégiumot a társadalom minden része iránt érezett, érintetlenül fenntartani s az intézmény javára gyümölcsöztetni tudja.

A debreceni református főgimnázium 172. „Erő” cserkészcsapata május 25-én, délután 4 órakor szépen sikerült fogadalomtételi és zászlóavató ünnepélyt tartott.

A debreceni református tanítók vegyeskara június 8-án, délután 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében műsoros délutánt rendez gazdag programmal.

Felvétel a református kollégiumi polgári fiúiskolába. A kollégiumi polgári fiúiskolát szeptemberben egy osztállyal megnyitjuk s aztán fokozatosan nyílnak meg a felső osztályok. Az I. osztályba csak olyan, elsősorban református növendék vehető fel, aki szeptember hó 1-ig életének 9. évét teljesen betöltötte s legalább az elemi iskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezte. A beiratkozás június 30-tól július 5-ig történik naponként délelőtt 10—1-ig a tanítóképző igazgatójánál (Kollégium, keresztépület). Beiratásakor a következő okiratok adandók be: Születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, himlőoltási, illetőleg újraoltási bizonyítvány. Vidéki tanulók egyelőre csak a Kollégiumi tápintézetbe vehetők fel teljes díj mellett, évi 360 P díjjal. Már most lehet jelentkezni naponként a hivatalos órák alatt, d. e. 11—12-ig. A felvétel a jelentkezés sorrendje szerint történik. Tandíj

egész évre 50 P, mellékdíj 14 P, összesen 64 P. Ezen összeg négy részletben fizetendő, így beiratkozáskor 16 pengőt kell fizetni. Az első osztályba csak 50 növendéket veszünk fel. Ennek 10%-a tandíjmentes, 10%-a féltandíjas. Mindkettőért a kérvények szegénységi bizonyítvánnyal együtt június 16-ig adandók be a tanítóképző-intézet igazgatóságához. Debrecen, 1929 május hó 26. Református tanítóképző-intézeti igazgatóság.

Felhívom a második lelkészsképző vizsgát tenni szándékozó atyafiakat, hogy írásbeli dolgozataikat és vizsgadíjait az egyházkerület lelkészi helyettes főjegyzőjéhez, **Maklár Károly református lelkészhez, Kunhegyes, Jásznagykunszolgánok megye,** az előírt törvényes határidő betartásával küldjék be. Maklár Károly, egyházker. h.-főjegyző.

A debreceni református főgimnázium évváró tornaünnepélyét június hó 1-én d. u. 5 órai kezdettel tarja, az intézet udvarán.

A piacuecai egyházrész jól sikerült vallásos ünnepélyt rendezett május hó 28-án, d. u. 5 órakor a Kistemplomban. Bibliát olvasott és imádkozott Szele György lelkész. „Az imádságos életről” előadást tartott dr. Danesházy Sándor lelkész.

Álmosd község a világháborúban elesett 101 hőse emlékére lélekemelő ünnepélyt rendezett. Ünnepi beszédet mondott Székelyhídi Béla református lelkész.

A péterfiauceai egyházrész jól sikerült összejövetelt tartott a Szilágyi-intézetben. Előadó dr. Erdős Károly lelkész-képző-intézeti igazgató volt.

A debreceni elemi iskolák szokásos ének- és tornaünnepélye június hó 5-én lesz. A városi Tanács a versenydíjakra 100 pengőt szavazott meg.

Doktorráavatás. Szondy György Dóczi-leánygimnáziumi tanárt a debreceni Tisza István Tudományegyetem Tanácsa a bölcsészeti tudományok doktorává avatta.

A Templomegyesület „Révész Bálint” cserkészcsapata bensőséges keretek között ünnepelte meg két éves fennállását. Az ünnepi beszédet Hegedűs Kálmán segédlelkész, csapatparancsnok mondta, meleg szavakkal üdvözölve dr. Baltazár Dezső püspököt, a csapat szervezőbizottságának elnökét, speyeri útja után.

Debrecenben hősi halottak emlékűnepe volt május 26-án. Délelőtti istentisztelet keretében a templomokban megemlékezés történt a hősi halottakról. Délután a Hősök temetőjében a városi Tanács és honvédség rendezett kegyeletos emlékűnnepélyt. Emlékbeszédet Hegedűs Kálmán segédlelkész mondott.

A debreceni kollégium vallásos és nemzeti jellegű *amerikai ünnepélyét* május 24-én, d. u. 5 órakor tartotta az Oratóriumban. A Kántus éneke után S. Szabó József gimnáziumi igazgató mondott hatalmas beszédet. Az ifjúság háláját és köszönetét az alapítvány létrehozójának,

püspök úrnak és az alapítványt összeadóknak Nagygyörgy Sándor szénior tolmácsolta.

A „Kollégium“ szó református intézeteink címében. A református tanítóképző-intézet tanári kara javaslatot tett az egyházkerületi közgyűlésen, hogy a jövőben a kollégium intézetei címükben használják állandóan a kollégium szót. A közgyűlés ezt a javaslatot magáévá tette és olyan határozatot hozott, hogy a jövőben a címükben, pecsétjükben és nyomtatványukon juttassák kifejezésre az intézetek a kollégiumi szót, például így: a Debreceni Református Kollégium Tanítóképző Intézete.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium kegyes alapítója, Bethlen Gábor halála 300-ik évfordulója alkalmából május 25—26. napjain emlékűnnepélyt rendezett.

Húszéves jubileumát ünnepli ez év decemberében a Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Magyar Nemzeti Bizottsága.

Az elszakított szatmári egyházmegye Fóris Lajos olesvaapáti lelkészt választotta meg esperesének.

A debreceni nyilastelepi gyülekezetnek Mezey Ilonka úrleány egy szép úrasztali kelyhet adományozott.

Dobos Károly református országos ifjúsági titkár svájci és jugoszláviai útból hazaérkezett és kéri az egyesületek vezetőit, hogy a központtal való összeköttetést ezután rajta keresztül vegyék fel.

Laky Zsigmondné Apagyon Május 24-én örömmünnepe volt az apagi református egyháznak. Amerikából misszió körútján lévő fáradhatatlan tevékenységű apostoli buzgóságú református papné átogatta meg a gyülekezetet és tartott felemelő, tanulságos előadást. A több mintegy 50 perces folyton lebilincselő és érdekes előadás felejthetetlen emlékeket hagyott az apagiak lelkében. A templom az esteli órákban tömve volt mintegy 800 hallgatója volt a lelkes előadónak. Izzó magyarsággal szólott az amerikai magyareletről és az ott élő magyar papok buzgóságáról. A felette tanulságos előadás sokszor könnyeket csalt a hallgatók szemébe és belemarkolt a lelkébe. Az igét *Adorján István* kóti és *László Ödön* besenyődi lelkészek hirdették felemelően *Belemséressy Józsefné* sólőnéket adott elő orgona kíséret mellett, *Balázs Juliska* pedig pompás szavalatával gyönyörködtette a hallgatókat. Megható volt a gyermekkar éneke is *Belemséressy* tanító vezetésével. *Birtha József* zárószavakban köszönte meg az amerikai testvér megható szereplését és üzenethozását. Az estély lefolyása felette áldásos volt.

A makói református egyház presbiteriuma elhatározta, hogy 20 méter hosszúságú 10 méter szélességű 3—400 lelket befogadó imaházat építtet ebben az esztendőben.

Egyeken új anyaegyház alakul. A debreceni református egyház 600 pengővel járul az egyéki lelkész fizetéséhez.

A Nyírbátori Református Nőegylet május 5-én zárta szokásos téli vallásos délutánjainak

sorozatát. Az ünnepélyt szeretetvendégség követte az iskola helyiségeiben.

Fiú diákinternátus megnyitás Hódmezővásárhelyen. A hódmezővásárhelyi református gimnázium fenntartótestülete az 1929. évi szeptember hó 1-én a gimnáziummal kapcsolatban bentlakás-étkezéssel egybekötött internátust nyit. Az internátus a gimnázium épületében nyer elhelyezést. A növendékek tanulmányi vezetésben részesülnek. Egész évi ellátási díj körülbelül 600 pengő lesz, mely havonként előleges részletekben fizethető. Jelentkezni lehet D. Nagy Sándor igazgatónál. A jelentkezéshez csatolni kell az utolsó osztályról szóló bizonyítványt, tanév közben a félévi értesítőt. Az igazgatóság kéri az érdeklődőket, hogy jelentkezéseiket minél rövidebb idő alatt küldjék be.

A szegedi református gyülekezet közadakozásból minden évben egy egyetemi hallgatót tanítat külföldön.

A kecskeméti református reál-gimnázium fenntartótestülete 1929. évi szeptember hó 1-én a gimnáziummal kapcsolatosan bentlakással, étkezéssel egybekötött internátust nyit.

A Faddi Református Leánykonferenciára már megindultak a jelentkezések s mivel a jelentkezési határidő június 15-én lejár, ajánlatos, hogy helyét mindenki minél előbb biztosítsa. A konferencia programja a következő: Reggeli biblíatanulmányozás: Az Úrvacsora (A heidelbergi Káté kalauzolásával) Vezető Szalonnás János lelkész. Délelőtti előadások: A hitetlenség életfilozófiája, Incze Gábor budapesti lelkész. A Református nők életművészete a múltban: dr. Hegyaljai Kiss Géza. A nő képe a modern irodalomban: Veress János tábori alesperes, m. tanár. A kálvinista életfilozófia: dr. Sebestyén Jenő, theol. igazgató. Délutáni előadások: A dolgozó nő társadalmi problémái. dr. Nagy Ilona budapesti orvos. A református nő nemzeti hivatása: Csűrös István budapesti tanár. A református nő szociális missziója: Izsákné, Székely Erzsébet. Úrvacsoraosztás: osztja: Szalonnás János faddi lelkész. Esti program: Lampionos csónakfelvonulás: Utána áhitat! Evez a mélyre: Töltéssy Zoltán a szövetség elnöke. Tábortűz programmal: Áhitat: Szakadozik a háló, a Kútnál: Ecsedy Aladár budapesti lelkész, Zárógyűlés, vezeti Ecsedy Aladár. Szombaton, június 29-én délelőtt Általános eszmecsere, kérdések. Június 30-án vasárnap vidékiek meglátogatják Budapestet: Nagy Erzsébet, Németh Erzsébet és Onódi Szabó Magda kalauzolásával. A konferencia elnöke: Novák Olga tanárnő, Budapest. Részvételi díj 9 pengő, jelentkezni lehet Soli Deo Glória Szövetsége Budapest, IX., Kálvintér 7. II. 15.

Csonkamagyarországi tanulmányút. Diákok és ifjúsági egyesületi tagok részére előkészítés alatt van egy hazai tanulmányút, hogy ifjúságunk ne csak a külföldet járja tanulmányozni, hanem saját hazáját is minél jobban megismerje és megismerve még jobban szeresse. Főnyad Dezső a Soli Deo Glória titkárnak a vezetésével aug. 9-én indul a túra a következő városok és természeti nevezetes-

ségek megtekintésével: Budapest, Gödöllő, Aszód, Eger, Putnok, Aggteleki cseppkőbarlang, Miskolc, Diósgyőri vár. Hámor, Lilafüred, Szerencs, Nyiregyháza, Debrecen, Hortobágy, Budapest. Részvételi díj fiúknak és fiatalembereknek 52 pengő, leányoknak 60 pengő. Ajánlatos, hogy a már eddig is mutatkozó nagy érdeklődésre való tekintettel a résztvenni szándékozók minél előbb jelentkezzenek. Az alsó életkor 15 év. Jelentkezni lehet diákoknak a Soli Deo Glória Szövetségben Kálvin-tér 7., nem diákoknak KIE. szövetségben, Budapest IX., Üllői út 29. II.

A Német Keresztyén Ifjúsági Egyesületi Mozgalom négy évenként tartani szokott birodalmi gyűlését Stuttgartban rendezte meg pünkösdkor. 10 ezer ifjú sereglét egybe a német birodalom legkülönbözőbb részeiből. A magyar KIE. mozgalmat, Pógyor István a budapesti Keresztyén Ifjúsági Egyesület titkára képviselte, átadva a kölföldi delegátusok gyűlésén a magyar mozgalom üdvözlését.

Vallásos-estély Apagyon. Azok a kedves és tanulságos esték, melyeket az apagyi református egyház az advent napoktól kezdve, az egész tél folyamán rendezett, április hónappal megszűntek. A legutóbbi ilyen áldott összejövetel az elmúlt hetekben volt amikor is *Adorján István* kóti és *Veress Károly* nyirturai lelkészek hirdették az ígét és tartottak felette tanulságos beszédeket. A hívek buzgósa, részvétele állandóan fokozódott, úgy hogy minden estélyen telt templomi hallgatóság volt jelen. Az estély jelentőségét szép énekszámok és szavalatok emelték. A gyülekezet lelkésze *Birtha József* fáradhatatlanul dolgozott az estélyek sikere érdekében a szorgalmas tanítókkal együtt.

Nyári üdülés református leányok részére. Nagy jelentőségű kezdeményezésről adhatunk hírt ez alkalommal, mikor közöljük, hogy a balatonszárszói kényelmesen berendezett táborban református leányok részére foglalkozás és társadalmi különbség nélkül július 16 és 21 között üdüléssel egybekötött táborozást rendez a Soli Deo Glória Szövetség. Ebben a táborban 14 évtől kezdve minden református leány résztvehet. A résztvevők úgy a MAV., mint a Délivásút vonalain félárú jeggyel utaznak. A részvételi díj, amelyben öt teljes napi étkezés, szállás, vasúti igazolványok ára és a jelentkezési díj bentfoglaltatik összesen 13 pengő. Református leányegyesületek és általában minden református gyülekezet figyelmét már most felhívjuk erre a nagyszerűnek ígérkező találkozóra. Meghívó kérhető: Soli Deo Glória szövetség, Budapest Kálvin-tér 7. II. 15.

Németországi tanulmányút. A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek szövetsége és a Soli Deo Glória szövetség egy közös 9 napos tanulmányutat rendez Németországban. A tanulmányút augusztus 2-án indul a következő útvonalon: Budapest, Bécs, Salzburg, München (másfél nap) Stuttgart, Nürnberg, (másfél nap) Regensburg. Passau, Budapest. A tanulmányutat Szőke Imre lelkész vezeti. Részvételi költség 130 pengő, leány résztvevőknek 150 pengő. Ez összegben bentfoglaltatik az útikölt-

ség, az osztrák és német vizum díja, szállás és naponkénti háromszori étkezés. Jelentkezés határideje július 10, amikor is az útlevel, továbbá a részvételi díjhoz 30 pengő küldendő be. A nagyobbik fele az induláskor fizetendő. Jelentkezni lehet a fenti két szövetségnél Soli Deo Glória szövetség, Budapest Kálvin-tér 7. és KIE. Budapest, IX., Üllői út 29. II.

Kiváló eseménynek ígérkezik Balatonszárszón július 2—7 között tartandó református fiú-konferencia. A konferencia programja: Reggelenként csoportos Bibliatanulmányozás: Az Imádság, vezeti Bogdán Gyula wekerletelepi lelkész, az Órálló szerkesztője. Délelőtti előadások: A modern ember idegégele. (Szórakozás, szexuális kérdés, mechanizáció, házasság stb.) Előadót később közöljük. A beteg társadalom, (centralizáló, kriminalisztika, modern zszurnalisztika stb), dr. Enyedy Andor miskolci lelkész, Forrongó Európa (Páneurópa, nemzetiségi kérdés, háború) dr. Puky Endre a Képviselőház alelnöke. A Kálvinizmus világmissziója (egyházak egyesítése, egyház és egyesület stb.) dr. Tavaszgy Sándor kolozsvári theol. igazgató. Délutáni előadások: Eszmecserék a délelőtti kérdésekről, vezeti Veress Jenő theol. m. tanár, tábortábor alesperes. Tábortüzi esti program (külmissziói életrajzokkal) Afrika hőse: Dobos Károly a KIE. református ágának országos titkára, India hőse: Szőke Imre budapesti lelkész, Kína hőse: Hegyi Sándor ceglédi vallásnár a Református Diákmozgalom szerkesztője. Ha hazamegyünk: Bogdán Gyula lelkész. Július 7 vasárnapi program: Délelőtt 10 órakor Istentiszteleten prédikál Vincze Elek külsősomogyi esperes. Este Úrvacsorát oszt: dr. Sebestyén Jenő a konferencia elnöke. A főiskolás tábor reggeli tornáját, játékokat, és sport életét Mr. Paul Black, amerikai tesnevelő ifjúsági titkár vezeti. Jelentkezni lehet június 22-ig a Soli Deo Gloria címen Budapest, Kálvin-tér 7. II. 15.

Német protestáns vasutas vendégek Magyarországon. Duisberg és Frank német birodalmi vasúti főtitkárok (a német keresztyén vasutas egyesületnek előbbi másodpénztárosa, utóbbi jegyzője) június 2—12-ig Magyarországot meglátogatják s a következő előadásokat tartják: Június 2-án és 3-án este 7 órakor a budapest-fasori református egyházrész tanácstermébeu (VII., Vilma királynő-út 5—7) a következő tárgyakról szólnak: „Krisztus és a vasutas“, Nemzetközi keresztyén vasutas szövetség.“ Ezeket az előadásokat megismételik június 4-én Pécsen, 8-án Debrecenben, 9-én Nyiregyházán. E helyeken az összejövetel helyét és idejét a helybeli lapok közhírré teszik, de június 1-től a helybeli protestáns lelkészi hivatalok is közölhetik. Magyar protestáns vasutasok! Jöjjetek nagy tömegekben a gyűlésekre és hívjátok protestáns társaitokat is. Belépődíj nincs.

Nemzetközi keresztyén vasutas konferencia a majnál Frankfurtban. A német keresztyén vasutas szövetség 1929. június 17—20-ig tartja rendes évi konferenciáját, — ebből az alkalomból lesz ugyanott nemzetközi vasutas gyűlés is. A részletes program-

ról és a részvétel igen kedvező feltételeiről dr. Csia Sándor máv. igazgatósági főorvos ad részletes felvilágosítást, ugyanő gondoskodik az osztrák és német szabadjegyről is, a június 5-ig jelentkezők részére. Aki németül eléggé tud a magyar protestáns vasutasok közül, az el ne mulassza a részvételt, mely számottevő kiadással alig jár. Felejtethetlen élményekkel tér vissza mindenki a mélyen járó előadásokról és hatalmas ünnepélyekről.

Olcsó vizsgai jutalomkönyvek!

Dr. Ecsedi István—Bodnár Lajos: Hortobágyi pásztor- és betyárnóták. Dallamokkal. 1 pengő 50 fillér.

Dr. Ecsedi István: Hortobágyi életképek 1 pengő. E két értékes, jó magyarsággal megírt könyv megrendelhető a Szerzőnél. Debrecen, Kollégium.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a lap tulajdonos:
Dr. KUN BÉLA.

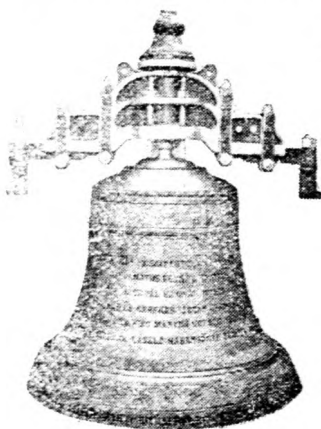
Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Lipót 913-53. sz.

A törökszentmiklósi református egyház részére készült 1770 kgr.-mos harang.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✱

Kitűnő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények, zsir-bődönők, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

A „MÉLIUSZ“ VIZSGAI JUTALOMKÖNYVEI.

Nem hirdetünk drága és megfizethetetlen műveket!

Tekintse meg az alant következő ifjú-sági iratok címeit, szerzőit és főként árait. Kiállítás tekintetében semmi kívánni valót nem hagynak maguk után. Kemény kötésben, a külső fedőlap mindenikén izléses képpel szállítjuk azokat.

	Pengő
Gyökössy Endre: Debreceni meséskönyv	2.—
Halmi János: Csevegő virágok	2.—
Móricz Pál: Hortobágyi legendák	5.—
Uray Sándor: Vizsgai jutalomkönyv	2.—
Avar: Kincses turbán	1:20
Benedek Elek: Öcsike levelei	1:20
„ „ „ újabb levelei	1:20
„ „ Pajkos Peti huncutságai	1:20
„ „ „ új huncutságai	1:20
Fábián: A kis Mozsár	1:20
„ Zöld elefánt	1:20
Gárdonyi Géza: Zöld erszény	1:20
„ „ Nevető könyv	1:20
„ „ Mindentudó Gergely bácsi I.	1:20
„ „ „ „ II.	1:20
Grimm: Mesék	1:20
Jeszenszky: Új otthon	1:20
Kosáryné: Tibi csapata	1:20
„ Tibi a tengeren	1:20
„ Tibi hazajön	1:20
„ Legszébb mesék	1:20
Swift: Gulliver a törpék országában	1:20
„ „ az óriások országában	1:20
Szi okay: A kis ezermester	1:20
Z. Tábori: Világjáró Péter	1:20
Tábori P.: Felfordult világ	1:20
„ „ Békesziget	1:20
„ „ Anit szél úrfi	1:20
Tutsek Anna: Vidám Jankó	1:20
„ „ Tréfás mesék	1:20
„ „ Tündér mesék	1:20
Tóth János: Tiszteletes bácsi meséskönyve	2.—
„ „ Apróságok nagymeseországból	2.—
Porcsalmy: Boda Katalin	2:40

Minden és bárhol megjelent könyvet beszerez és azonnal szállít a

„Méliusz“
könyvkereskedés
Debrecen

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Nagytiszteletű Úr ! Mélyen tisztelt Tanító Úr !

A magyarországi református egyház egyetemes Konventjének 1924 május hó 20—21-én tartott gyűlésén 94. szám alatt hozott határozata értelmében a magyarországi református egyház nevében az egyetemes Konvent elnöksége, ugyszintén a Tiszamelléki, dunántúli, tiszáninneri és tiszántúli egyházkerületek elnökségei **szereződést kötöttek Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatával**, mely szerint a magyarországi református egyház, valamint a négy egyházkerület megbízást ad Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatának, a magyarországi református népiskolákban használandó összes tankönyveknek, továbbá a magyarországi református középiskolákban használandó református vallástani tankönyveknek, végül a református egyházi és iskolai igazgatás körében használandó nyomtatványoknak kizárólagos joggal való előállítására és forgalombahozatalára. **Megállapítja ez a szerződés, hogy semmiféle tankönyvet és nyomtatványt sem a konvent, sem a négy egyházkerület nem ad ki, sem másnak ilyenek kiadására jogot vagy megbízást nem ad. Elrendelte fentnevezett egyházi hatóság végül, hogy a négy egyházkerület fennhatósága alatt álló valamennyi iskolát és ezek tanulóit, nemkülönben a vallástani kézikönyvek használata tekintetében az egész református tanuló ifjúságot kötelezi, hogy kizárólag a Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata által előállított tankönyveket és egyházközigazgatási nyomtatványokat használhatják.**

Amidőn ezen határozatra nyomatékosan felhívjuk úgy a Nagytiszteletű lelkész urak, mint a tanító urak figyelmét, **ugyanakkor szíves figyelmükbe ajánljuk, hogy a négy református egyházkerület által fenntartott (államilag is segélyezett) iskolákban semmiféle más kiadó által kiadott és ajánlott tankönyvet bevezetni nem szabad, mert ez ellenkezik a konvent határozatával és a konvent elnöksége és a négy egyházkerület elnöksége által Debrecen sz. kir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatával e tárgyban megkötött szerződéssel, még abban az esetben is, ha bármely tankönyvkiadó cég által kiadott és ajánlott tankönyv a legjelesebb református szerzők által a református tanulók számára íratott és református szellemű tankönyv címen hozatik is forgalomba.**

A magyar református egyház
egyetemes konventje elnöksége nevében:

Dr. Baltazár Dezső.